

és molt més natural, i l'altra rebuscada, ens inclinem per aquella. Potser concedint part de raó a Asín, quant al *Beniabayet* del *Rept.*, que ens recorda *hayet*, plural de *baya* en *PAlc* (cf. *Hāya NP, GGAlg.*), però el *Rept.* porta també la grafia *Beniayet*, terres en te. de *Bairén* (p. 366).

La mateixa etimologia dona compte del nom menorquí *Biniaí*, car la pronúncia morisca *-ahjā*, oïda com *-aie* pels nostres, es reduïa a *-āi* naturalment: és un «lloc» del te. de St. Climent de Mussuptà, separat, pel Barranc de Biniaí, del de Favàritx, avui dividit en *B. Vei* i *Nou* (XLIV, 57.2, 59.7, 60.12, 13; Masc. 12B1, 8J11); també un diminutiu *Biniaiet*, que lleigeixu contret en *biniét*, i *Es Pujol de Biniet*, uns 100 alt., a l'ONO. de Biniaiet Vell (cf. *Biniaufàs* en el mapa de 15 Sorà).

Beniaifora, V. Beniñairó

BENIALÍ

Llogaret de la V. de Gallinera. *Pron.*: *beniali*, a Alpatró i en altres llocs de la vall, 1963 (xxxiii, 117, 119, 123, 125). Igual accentuen SSiv., Mateu (*Pa. Val.* 25 66, 107) i SGuarner (*Nom.* 1966). El 1935 era ane de la parròquia d'Alpatró, i el 1574 comptava 17 cases de moriscos (SSiv., 104); 17 i 39 els anys 1563 i 1602 (Lapeyre, 44).

ETIM. *Bāni ʿālī* (Hess, 41 etc.). També existí una pron. amb accentuació *ʿĀli* per la norma del vulgar hispànic de recular l'accent, quan la síl·laba precedent era llarga. En aquest nom es degué mantenir també l'accent cultista, recordant el successor del Profeta, o bé per les discrepàncies accentuals entre els dialectes hispanoàrabs, que hem precisat en nota a l'article *Alcoi*. En efecte: SSiv. troba un *Beniali* avui despoblada de la vall d'Alcalà de la Jovada, agr. a aquesta parròquia el 1535, amb vuit cases de moriscos. Jo tinc nota d'un *Benialis* a la Poble del Duc (xxii) si bé no sé si és plural de l'anterior, o mal llegit per *Beniatif* (veg. *Beniatif*, adjacent a Albaida).

En tot cas, de l'accent vulgar del mateix nom àrab ve el nom del *Biniali* mallorquí, agr. de 450 habitants al municipi de Sencelles (xl, 118.1; *es Pou de Biniali*, 45 118.9, Masc. 18G7); oït *biniāli*, 1964, a Costitx i a Consell (xl, 110.23, 37.15), amb gentilici *binialès* (35.12). Quadrado, *Conq. de Mall.* 530 troba en te. de Canarossa, repartida a G. de Bearn «alqueria *Abenialia*, hoy tal vez *Biniali*» (p. 530). No es veu clar en quina relació lingüística podria estar-hi un *Laià*, 1 k. SSO. de Sencelles, Masc. 18H10.

En fi, un altre a Menorca, vt. de *Biniāli* (xliv, 67.16), te. St. Lluís, avui dividit en *B. de sa Torre Véia* i *de sa T. Nova* (66.25, Masc. xliv, 12H4).

Benialohàimar, Rahal Benihalohaimar, te. Montuñí, *Rept.* de Mall. (108, Quadr. 486), àr. *al-'uḥāimar*, diminutiu de *'ahmar* 'vermell',

Beniamira, V. Bonamira

BENIARBEIG

Poble uns 10 k. a l'O. de Dénia, al peu Sud de la Serra de Segària.

PRON. MOD.: *beniarbéç*, 1935, a Teulada (J. G. M.), igual jo 1963. *Gentilici*: *Beniarbegí* (*AlcM*).

DOC. ANT. No en el *Rept.* SSiv. 104-105, indica els senyors a qui pertanyia el S. xvii; es desmembrà de la parròquia de Dénia, com a rectoria de moriscos l'any 1535, amb els anexos *Beniomet* i *Benicadim*, existents encara el 1643 i avui desapareguts; i diu que els moros li deien *Beniherbeig*, notícia que ens interessaria saber d'on treu i amb quina data: no sabent això ha de dubtar el lingüista; no sembla ser infundat, perquè en l'article que dedica a *Benicadim* (pàgina 110), ho repeteix (amb variant versemblant): «perteneix al curato de Denia hasta 1544, en que se anexionó a Beniarbeig o *Beniherbey*, com lo pronunciaban los moros»; però quins moros? no serà el moro... Escolano? 22, 23 i 40 moriscos a. 1563 ss. (Lapeyre, 42), *Beniarbeche* amb 50 (Reglà, p. 118). L'any 1544 el papa Pau IV cedia a un col·legi de Gandia les vendes de *Beniarbeig* i altres pobles (*El Arch.* iv, 348). En dona bibliografia Lz. Vargas, c. 1774, sota la forma *Beniarbeix*.

No sembla que hi hagi relació lingüística amb el nom d'una alqueria, consignada en el *Rept.* amb les grafies *Beniazareg* (p. 468), *Beniaçareg* (p. 475), *Beniozareg* (p. 349): geogràficament no fóra impossible, ni gens probable, perquè hi consta sempre com alqueria de Gandia (Beniarbeig és 30 k. més al S., a uns 15 d'Oliva, que ja és de Gandia); però en l'aspecte lingüístic no és pas aplicable a l'etimologia del nostre, car sembla de l'arrel *srğ* 'adornar, guarnir, lluir, embellir, mentir' (*RMA*: *sarrāğ* 'el qui fabrica selles' *sirāğ* 'lucerna' 574, 116b, 117a) d'on pot venir d'aquest mot, en el mateix sentit o en el de «menteur» (Belot, 319b); o del NP *Seriğ*, que consta, en efecte, a Algèria (*GGAlg.*, 348): sens dubte seria *Bāni as-Sāriğ*.

ETIM. Altrament també *Beniarbeig* té tot l'aspecte de venir de *Beni* 'fills' combinat amb un NP, però és un problema obscur: Asín es limita a considerar-lo (igual que *Benidoleig*) «arabismo indescifrado» (*Contr.*, p. 150); *AlcM* s'absté. Quasi al costat de *Beniarbeig* hi ha *Benidoleig* en el qual l'etimologia és clara (àr. *ḍu 'l-hāğğ* 'el del pelegrinatge'). Però a *Beniarbeig*, quant al NP àrab que el formaria, es veuen insuperables dificultats. Es dibuixen quatre pistes, problemàtiques i una altra la 5.ª (e), més satisfactòria. La primera (a) en dues variants (*a₁* i *a₂*).

a₁) A Algèria hi ha realment noms semblants: especialment *Herbāgī*, també *Herbās*, *Ḥarbās* i *ʿArbāgī* (*GGAlg* 192, 164, 17). Però ens obliga a desconfiar el no trobar-ne confirmació en cap altra font (no Hess, Littmann etc.), i encara més el fet de no tenir arrel àrabiga, com ja és d'esperar, no essent noms trilíters. Tots ells deuen ser al·lògens d'una o altra procedència; si en tinguéssim alguna informació en qualitat d'apel·latius, l'etimologia última no ens preocuparia